

Dåvarande kardinal Ratzingers predikan med anledning av Josémarías saligförklaring

Predikan hållen vid den högtidliga tacksägelsemässan i De tolv apostlarnas kyrka den 19 maj 1992 för de tysktalande pilgrimerna som deltog i salighetsförklaringen av Josémaría Escrivá den 17 maj i Rom.

2005-05-13

I den helige Johannes hemliga uppenbarelse som talar om så mycket hemska händelser både i den förflutna som den tillkommande historiska tiden, öppnas dock gång på gång himlen och blir synlig över jorden och visar oss att Gud inte upphör att hålla sin hand över oss. Hur mycket ont det än må finnas, kommer till slut ändå det goda att segra. Mitt i världens elände lyfter sig en lovsång till Guds ära. Omkring Guds tron står en växande kör av räddade varelser, vars liv blivit till självutgjutande glädje och förhärlikande. Denna kör sjunger inte bara i evigheten, den förbereder sig här och nu mitt i historien och finns här förborgad redan nu. Detta blir alldeles tydligt i rösten som kommer från tronen, dvs. från den fördolde Gud: ”Prisa vår Gud, alla hans tjänare, ni som fruktar honom, höga och låga” (Upp 19:5). Det är en uppmaning till vår egen värld att göra det enda som är viktigt och på

så sätt redan nu ta del i evighetens liturgi.

Saligförklaringen av Josémaria Escrivá säger oss att denne präst som levde under vårt århundrade befinner sig bland dem som lovprisar Gud och att orden i dagens läsning passar in på honom: ”Dem han i förväg har utsett har han också skänkt sin härlighet” (Rom 8:30).

Förhärligandet är inte något som bara hör framtiden till, det har redan skett. Saligförklaringarna påminner oss om det: ”Prisa Gud, höga och låga” – Josemaría Escrivá hörde denna röst och den kallade på honom, men han ansåg inte att den bara talade till honom och anspelade på hans eget liv. Han förstod den snarare som en kallelse, ett anrop som kom från tronen att föra budskapet som kom från tronen vidare, ropa ut det högt i detta århundrade. Han har bjudit in höga och låga till att lovprisa Gud och det

är just genom detta som han själv har förhärligat Gud.

Josémaria Escrivá förstod tidigt att Gud ville något särskilt från honom, att han hade fått ett uppdrag att göra något speciellt med sitt liv. Men han visste inte vad det uppdraget var. Hur skulle han finna svaret på frågan vad Gud ville av honom, var skulle han söka det? Han började söka framför allt i Guds ord, i den heliga Skrift. Han läste Bibeln, inte som en bok som tillhör det förgångna, inte som en bok som handlar om problem som vi har olika mening om, nej, han läste den som ett ord som talar till oss i nuet, ett ord som vänder sig till var och en av oss som lever idag, ett ord där vi själva finns med, var och en av oss, och där vi måste söka efter de ord som riktas just till oss så att vi genom dem kan finna vår egen väg. När han så sökte i Bibeln berörde honom historien om den blinde Bartimaios, som sitter vid

vägen till Jeriko och som då han hör av de förbipasserande att Jesus går förbi ropar högt om förbarmande (Mark 10:46-52). Lärjungarna vill tysta ner honom men Jesus vänder sig till honom med frågan: "Vad vill du att jag skall göra för dig?" Svaret blir: "Herre, gör så att jag kan se." Josemaría kände igen sig själv i Bartimaïos. Herre, gör så att jag kan se, var hans ständiga rop, låt mig se vad du vill av mig. Och han börjar se Gud när han ser Guds vilja och är villig att gå med på det som Gud vill av honom.

Längtan efter att kunna få veta vad Gud ville av honom och att ge upp sin egen vilja för att bara följa Guds var och förblev den egentliga drivkraften i Escrivás liv. "Må din vilja ske så som i himlen så ock på jorden." Genom denna längtan, genom denna oavslåtliga bön var han förberedd att i det ögonblick som Gud skulle upplysa honom svara som

Petrus: ”Mästare, eftersom du säger det, skall jag lägga ut näten” (Luk 5:5). Hans ja var inte mindre äventyrligt än det ja som gavs den natten vid Genesarets sjö. Spanien var omskakad av hat mot kyrkan, mot Kristus, mot Gud. Man ville utrota kyrkan i Spanien när han fick uppdraget att kasta ut näten för Gud. Men han tillbringade hela sitt liv med att utan att förtröttas sänka ner sina nät som fiskare i vår historias vatten, för att dra hög och låg till ljuset, få dem att se.

Guds vilja. Paulus säger om den i första Thessalonikerbrevet: ”Detta är Guds vilja: att ni skall bli heliga” (1 Thess 4:3). Guds vilja är när allt kommer omkring mycket enkel att förstå och dess kärna är alltid densamma: heligheten. Helighet betyder, som vi ser i läsningen av dagens text, att låta oss formas efter hans sons bild (Jfr Rom 8:29). Josemaria Escrivá betraktade detta

inte bara som en uppmaning till sig själv utan framför allt som ett uppdrag att förmedla till medmänniskorna: att inge mod till helighet, att samla ihop medmänniskorna till en gemenskap av bröder och systrar i Kristi namn. Ordet "helig" har genom tiderna fått en farlig klang av något inskränkt och begränsat och den klangen har det väl ännu idag. Vi tänker på helgonen som vi ser framme vid altaret, på underverk och hjältemodiga dygder och tror oss veta att det bara gäller några få utvalda bland vilka vi inte kan räkna oss själva. Vi överlåter heligheten till dessa okända få och nöjer oss med att vara så som vi är en gång för alla. Ur denna andliga apati har Josemaría dragit upp oss: Nej, helighet är inte något ovanligt, det är det vanliga, det normala för varje döpt person. Det består inte i några hjältedåd som vi inte kan ta efter. Det har tusen gestalter och kan

förverkligas var som helst och i vilket yrke som helst. Det är det som är normalt. Det består i att leva sitt vanliga liv med blicken riktad mot Gud och att forma det i trons anda. Med detta uppdrag i bagaget reste vår salige man oförtröttligt över kontinenterna för att inge människorna mod till helighet, dvs. till att kasta sig in i det kristna äventyret som kan levas på alla platser, varän vi har placerats i livet. På det sättet blev han en man full av handlingskraft som levde genom att följa Guds vilja och kallade andra till att följa den utan att för den skull bli mästrande eller moraliserande. Han visste att vi inte kan bli rättfärdiga bara genom oss själva. Liksom kärleken förutsätter att den andre låter sig älskas, är helighet alltid förenad med detta passiva: att acceptera att Gud älskar oss.

Verket han grundade heter Opus Dei, inte Opus nostrum. Han ville inte

skapa ett eget verk, Josemarías verk, inte bygga ett äreminne över sig själv. ”Min lära är inte min, utan hans som har sänt mig,” ville och kunde han säga i likhet med Kristus (jfr Joh 7:16). Han ville inte göra något som var hans eget utan ge plats åt Gud för att Han skulle kunna göra sitt verk. Han var säkert också medveten om att Jesus i Johannesevangeliet säger till oss: ”Detta är Guds verk: att ni tror på honom som har blivit sänd.” – dvs. att överlämna sig själv åt Gud, så att han kan handla genom oss. På detta vis uppstår ett nytt sätt att identifiera sig med Skriftens ord. Petrus ord i dagens evangelium blev till hans egna ord: *Homo peccator sum*. – Jag är en syndig människa. När vår salige Josemaría märkte hur rikt fiskafänget var, blev han liksom Petrus förskräckt över sitt eget elände när han jämförde det med det verk som Gud ville utföra med och genom honom. Han kallade sig själv

för ”en grundare utan grund” och ett ”ovärdigt verktyg”. Han visste och såg tydligt att det inte var han som gjort allt detta, inte kunde göra det, utan att Gud handlade genom ett som det tycktes fullkomligt otillräckligt verktyg. Och det är det som när allt kommer omkring menas med begreppet ”hjaltemodig dygd”. Att det får ske som bara kan ske genom Guds ingripande.

Josemaria erkände att han var en fattig syndare, men han överlämnade sig själv åt Gud och såg inte till sin egen persons önsknings, utan ställde sig utan att tveka till Guds förfogande. Han själv brukade ofta tala om sin ”dårskap” – att låta Verket ta sin början utan att ha några som helst medel till sitt förfogande, en början som verkade dömd att misslyckas. Det verkade vara en dårskap som han måste och vågade begå. Därvid kommer man att tänka på de ord hans store landsman

Miguel de Unamuno yttrade i ett liknande sammanhang: ”Det är bara dårar som gör något förnuftigt, de kloka skapar bara strunt.” Han vågade bli något som man kan skulle kunna kalla ”Don Quijote till Guds ära”. Eller är det inte i Don Quijotets anda att mitt i vår värld av idag lära ut ödmjukhet, lydnad, kyskhet, frihet från materiella ägodelar, osjälviskhet? Guds vilja var för honom det sanna förnuftet och därför kunde han så småningom dra fram i ljuset det som hade tyckts oförnuftigt.

Guds vilja har sin konkreta plats och sin konkreta gestalt i denna värld. Den har en kropp. Kristi kropp har förblivit i sin Kyrka. Därför kan man inte skilja lydnad mot Guds vilja från lydnad mot kyrkan. Endast om man bringar den egna kallelsen i samklang med lydnad mot kyrkan uppnår jag att jag inte tar mina egna ideal för uttryck för Guds vilja, utan

verkligen följer hans rop. Därför var för Josemaría lydnaden mot den hierarkiska kyrkan och iakttagandet av dess grundläggande måttstock en viktig beståndsdel i hans kallelse. Däri ligger varken positivism eller auktoritetstro. Kyrkan är inte ett maktsystem eller en förening vars mål är att tillgodose religiösa, sociala eller moraliska behov och som själv tänker ut hur man bäst skall nå dessa mål och eventuellt också hur man ska ersätta dem med andra mål som ligger mera i tiden. Kyrkan är sakrament. Det betyder att hon inte tillhör sig själv. Hon utför inte egna verk utan måste ställa sig till förfogande för Guds verk. Hon är bunden vid Guds vilja. Sakramenten är de egentliga byggstenarna i hennes liv. Kärnan i sakramenten är emellertid eukaristin där vi på det mest omedelbara sättet rör vid denna Jesu Kristi reella närvaro.

Därför betydde kyrklighet för vår salige man framför allt att leva med utgångspunkt från kyrkans centrum som är eukaristin. Han älskade och förkunnade eukaristin under alla dess dimensioner: Som en tillbedjan av Herren som är närvarande bland oss på ett fördolt men dock verkligt sätt. Som en gåva där Jesus själv meddelar sig med oss varje gång vi tar emot den. Som offer i enlighet med dessa ord i skriften: "Offer och gåvor begärde du inte, men en kropp har du danat åt mig" (Heb 10:5, jfr Ps 40:68). Kristus kan ge sig åt oss, eftersom han offrat sig, eftersom han fullgjort uttåget (jfr Andra Mosebok) som bottnade i kärlek och eftersom han givit sig hän, ger sig hän. Formade efter hans sons bild (Rom 8:29) blir vi bara när vi också träder in i detta kärlekens uttåg, när vi också blir till offer: Kärleken kan inte finnas utan lidandets passivitet som förvandlar oss och öppnar oss.

När Josemaría vid två års ålder blev livsfarligt sjuk och läkarna hade givit upp allt hopp om honom, beslöt hans mor att viga hans liv åt Maria. Under ousägliga mödor bragte hon i det oländiga landskapet sitt barn till mariahelgedomen i Torreciudad för att där erbjuda honom till Herrens moder, för att be henne att också bli hennes sons mor. Därför visste Josemaría Escrivá hela sitt liv att han befann sig under Gudsmoderns mantel som också var hans mor. I hans arbetsrum hängde mitt emot dörren en bild av Gudsmodern i Guadalupe, på denna bild föll hans blick så fort han kom in i rummet. Det var också hans sista blick innan han i sin dödsstund föll ner till marken. Under hans sista stund klämtade klockorna och kallade till Angelus-bön, förkunnade Marias ”Må det ske” och den nåderika händelsen att hon skulle föda en son som skulle bli vår Frälsare. Han fick gå till sin skapare i detta tecken som hade stått

främst i hans liv, och alltid på nytt givit det dess riktning.

Vi vill tacka Herren för att han givit oss detta trosvittne för vår tid, för den outtröttlige förkunnaren av Hans vilja och vi vill be: Herre, låt mig också se. Låt mig känna igen och göra det som du vill att jag skall göra. Amen.

.....

pdf | Dokument automatiskt skapad
från [https://dev.opusdei.org/sv-se/
article/davarande-kardinal-ratzingers-
predikan-med-anledning-av-josemarias-
saligforklaring/](https://dev.opusdei.org/sv-se/article/davarande-kardinal-ratzingers-predikan-med-anledning-av-josemarias-saligforklaring/) (2025-08-04)